

رشته پرستاری فلسفه رسالت، اهداف و

دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام

تعریف رشته و مقطع تحصیلی

پرستاری رشته ای مستقل و شاخه ای از علوم پزشکی است که دانش آموختگان آن به عنوان عضوی از تیم سلامت در عرصه های مختلف مربوطه به ارائه خدمات بهداشتی ، آموزشی ، پژوهشی ، مشاوره ای ، پیشگیری ، مدیریتی و حمایتی مراقبت های درمانی و توانبخشی می پردازند دوره کارشناسی پیوسته پرستاری اولین مقطع تحصیلی رشته پرستار است که برنامه آن براساس ضوابط علمی و ارزش های اسلامی تهیه و تدوین شده است آموزش پرستاری در سطح کارشناسی زمینه ساز تربیت پرستار حرفه ای است که به عنوان یک پرستار عمومی بتواند بررسی و شناخت وضعیت سلامت ارائه خدمات و هماهنگی مراقبت ها را در عرصه های مختلف به فرد، خانواده و جامعه عهده دار شود.

فلسفه (Philosophy) ارزش و باورها:

- پرستاری جزء لاینفک تیم سلامتی است فرهنگ اسلامی ، معنویت و رعایت اصول اخلاقی در همه ابعاد مورد تاکید ما است و باید ضمن تامین نیازهای فرا گیرندگان ، زمینه رشد معنویت در آنها فراهم گردد.
- انسان خلیفه و جانشین خداوند در زمین است او دارای جسم ، روح ، هوش و اختیار است و می تواند در تصمیم گیری های مربوط به تامین نیازهای سلامتی خود مشارکت نماید . لذا حق حیات ، سلامت و تصمیم گیری برای او محفوظ است.
- انسان به دلیل نیروی تفکر و تعقل موجودی توانمند است عدالت خواهی و یادگیری مستمر برای زندگی اجتماعی مطلوب از ویژگی های او است .
- هر فرد کلیتی واحد است که به عنوان عضوی از جامعه دارای حقوق و مسئولیت های خاصی می باشد
- هر فرد با محیط خود تعامل دارد که این محیط آمیزه ای از عوامل اجتماعی ، فرهنگی است که زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهد این محیط زمینه رشد و تعالی فرد ، ظهور نیازهای سلامتی و نیاز به مراقبت های پرستاری را فراهم می سازد
- سلامت حالتی پویا و متاثر از عوامل درونی و بیرونی است سلامت گویای ویژگی های و رفتارهای فرد است و محصول تعاملات فردی ، گروهی و محیطی می باشد
- پرستاران وظیفه تامین حفظ و ارتقاء سلامت افراد جامعه را بر عهده دارند و این مهم با تکیه بر دانش روز و توجه به نیازهای جامعه و شرایط جغرافیایی ، اقلیمی قابل دستیابی است کاربرد علم و هنر پرستاری در گرو کسب مهارت های شناختی و عاطفی و روانی حرکتی است که از طریق آموزش کاربرد علوم مختلف (روانشناسی ، جامعه شناسی ، فیزیک) میسر میگردد.

- آموزش فرآیندهای دو جانبه است که بر تعامل یاد دهنده و یاد گیرنده در جهت دستیابی به اهداف آموزش استوار است
- آموزش پرستاری باید در جهت رشد فردی و آماده سازی دانشجویان برای یادگیری مادام العمر و تکامل حرفه ای ارائه شود
- آموزش پرستاری با تاکید بر ارتقای توانایی کاربرد تفکر انتقادی در مشکل گشایی و تصمیم گیری استوار است
- تاکید بر شرایط اقلیمی و زلزله خیز بودن کشور از موارد ضروری آموزش پرستاری است
- تاکید بر ارزش های اخلاقی ، معنوی ، حرفه‌ای و قانونی از اجزاء ضروری آموزش پرستاری به شمار می آید.
- روش آموزشی باید متنوع بوده و براساس نیازها ، توانایی ها و تجربیات قبلی فرا گیرندگان باشد و با در نظر گرفتن استانداردهای ملی ، منطقه ای و بین المللی براساس تجربیات گذشته ، نیازهای حال و آینده ارائه شود.
- کاربرد فرایند پرستاری از اصول ارائه خدمات پرستاری است و تاکید بر آن در برنامه آموزشی از ضروریات است.
- ارائه خدمات پرستاری جامع نگر مقرون به صرفه و اثر بخش است.
- خدمات پرستاری در مشارکت با تیم سلامت در بهبود کیفیت زندگی مدد جویان موثر است.
- بهبود خدمات پرستاری در عرصه مبتنی بر به کارگیری نتایج تحقیقات است لذا توجه به تحقیقات در آموزش دانشجویان ضروری است.
- مشارکت در ارزشیابی و ارتقاء استانداردهای حرفه ای از وظایف پرستاران است.

رسالت (Mission)

رسالت آموزش پرستاری در مقطع کارشناسی تربیت نیروی استانی آگاه ، متعهد ، خبره و کار آمدی است که با کسب توانایی های حرفه ای و بهره مندی از دانش روز خدمات مورد نیاز بهداشتی ، مراقبتی و توانبخشی مقرون به صرفه را در بالاترین سطح استاندارد جهت تامین ، حفظ و ارتقاء سطح سلامت جامعه بتواند ارائه دهد . این مهم از طریق آموزش پژوهش و توسعه دانش پرستاری میسر می باشد.

دورنما (Vision)

براساس این برنامه آموزشی در ده سال آینده همگام با دنیای در حال تغییر فرا گیرندگان این رشته طبق استانداردهای منطقه ای جهانی آموزش خواهد دید، دانش آموختگان این رشته جایگاه خود را در عرصه های مختلف ارائه خدمات در کلیه سطوح پیشگیری (اولیه ، ثانویه: شامل بیماری های حاد، مزمن، نوپدید، باز پدید و در همه گیری های ایجاد شده و ثالثیه) مشخص و تثبیت خواهند نمود در سطح ملی پست ها را اشغال نموده خدمات اثر بخش و مقرون به صرفه در جهت اعتلای سطح سلامت جامعه و بهبود کیفیت زندگی مددجویان ارائه خواهد داد و در سطح منطقه ای و بین المللی مطرح خواهند بود.

هدف کلی (Aims)

هدف کلی آموزش پرستاری در مقطع کارشناسی، تربیت افرادی است که قادر باشند به عنوان عضوی از تیم سلامت به ارائه خدمات مراقبتی و بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی و حمایتی و توانبخشی جهت تامین، حفظ و ارتقاء سلامت فرد، خانواده و جامعه بپردازند.

نقش های (Role definitions) اساتید رشته پرستاری در نظام سلامت

- بهبود وضعیت علمی دانشجویان از طریق هدایت تحصیلی و راهنمایی دانشجویان در مقاطع تحصیلی مختلف
- ایجاد ارتباط حرفه ای درست برای شناسایی استعدادها و نیازهای تحصیلی، رفاهی و عاطفی دانشجویان
- رعایت اخلاق اسلامی و حرفه ای و آموزش این موارد به دانشجویان

نقش های (Role definitions) دانش آموختگان رشته پرستاری در نظام سلامت

نقش های دانش آموختگان شامل: نقش مراقبتی و بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی و حمایتی، و توانبخشی می باشد.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task analysis)

وظایف حرفه ای دانش آموختگان با توجه به نقش های مراقبتی و بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی و حمایتی، و توانبخشی عبارتند از:

وظایف مراقبتی و بهداشتی:

- طرح و برنامه ریزی مراقبت از بیماران براساس فرآیند پرستاری و توجه به نتایج حاصل از کاربرد آنها
- ارائه مراقبت های پرستاری در بخش های ویژه (ICU، CCU، دیالیز) و عمومی
- همکاری با سایر اعضای تیم سلامت در سطوح مختلف پیشگیری

وظایف آموزشی:

- آموزش نکات بهداشتی و مراقبتی به فرد، خانواده، جامعه

-طراحی برنامه آموزش به مددجو، افراد تحت سرپرستی و خانواده ها در سطوح مختلف پیشگیری متناسب با نقش ها و وظایف حرفه ای

-اجرای برنامه آموزش به مددجو، افراد تحت سرپرستی و خانواده ها در سطوح مختلف پیشگیری

وظایف پژوهشی:

-مشارکت و همکاری با نظام سلامت در انجام پژوهش در زمینه های مختلف مربوط به حرفه
-بررسی و شناخت نیازهای مراقبتی ، آموزشی و مشاوره ای و بهداشتی فرد، خانواده و جامعه از طریق همکاری

اقدامات پژوهشی

-همکاری با سایر اعضای تیم سلامت در جهت انتشار به کارگیری نتایج پژوهش

وظایف مشاوره ای:

-برقراری ارتباط حرفه ای با مددجویان ، مددجویان و خانواده ها به منظور کمک به رفع مشکلات بهداشتی درمانی آن ها

-مشاوره و راهنمایی و هدایت مددجویان و خانواده ها در جهت بررسی مشکلات و رفع آن ها
-هماهنگی و برقراری ارتباط با تیم های مراقبت های اولیه بهداشتی و سایر اعضای گروه بهداشتی

وظایف مدیریتی و حمایتی:

-برنامه ریزی برای کارکنان پرستاری در عرصه های خدمات
-بررسی و شناسایی مشکلات مربوط به پرستاری
-تحلیل اطلاعات حاصل از بررسی و شناخت انجام شده و تعیین نیازها
-همکاری در تدوین و طراحی برنامه براساس فلسفه ، رسالت ، اهداف عرصه کار و استانداردهای مراقبتی
-همکاری در اجرای برنامه تنظیمی به منظور دستیابی به اهداف تعیین شده
-سازمان دهی در عرصه ارائه خدمات و ایجاد هماهنگی در نقش ها و فعالیت های گروه پرستاری ، با توجه به تجربیات و معلومات هر یک از اعضای گروه
-همکاری در زمینه برآورد هزینه در واحدهای مربوطه
-نظارت و ارزیابی فعالیت های انجام شده توسط گروه پرستاری و نتایج حاصل از آن
-نظارت و ارزیابی میزان دستیابی به اهداف مدیریتی و حمایتی

وظایف توانبخشی:

- نقش توانبخشی پرستار ، به کارگیری علم و هنر به منظور ارتقاء عمل کرد سازگاران مددجو در ابعاد جسمی - حرکتی ، روانی - اجتماعی و اخلاقی با وظایف زیر می باشد:
- آموزش فعالیت های روزمره زندگی بر حسب توانایی مددجو
- فراهم کردن محیطی مناسب جهت بیان احساسات و نگرانی های مددجو و خانواده
- حمایت و تشویق مددجو و خانواده در برنامه های مراقبتی
- کمک به مددجو و خانواده در تطابق با تغییرات ایجاد شده ناشی از موقعیت خاص مددجو
- هماهنگی و همکاری با سایر اعضاء تیم سلامت و توانبخشی
- کمک به مددجویان در جهت استفاده از حداقل توانمندیهای خود به منظور خودکفایی و کسب استقلال

استراتژی های اجرایی برنامه

جهت نیل به اهداف آموزش پرستاری راهبردهای ذیل لازم است به کار گرفته شوند:

- به کارگیری تفکر خلاق ، انتقادی و روش تحقیق در آموزش پرستاری
- تنظیم اهداف براساس اهداف آموزش پرستاری جامعه نگر
- تنظیم و ارائه برنامه های آموزش منطبق با نیازهای ملی و محلی و امکانات موجود
- تاکید بر پیشگیری و ارتقاء سطح سلامت فرد ، خانواده و جامعه در تدوین اهداف آموزش
- طراحی برنامه آموزش مبتنی بر نقش ها و وظایف حرفه ای
- ارائه برنامه های آموزشی به صورت تلفیقی از معلم محوری و دانشجو محوری
- توجه به روش ها و فنون جدید آموزشی با تاکید بر تفکر خلاق و حل مشکل
- آموزش و تقویت مهارت های بالینی دانشجو از طریق ارائه الگوهای عملی مراقبتی
- آموزش دانشجو در جهت تقویت خود آموزی و یادگیری مستمر

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو

- به صورت متمرکز و از طریق آزمون سراسری می باشد